

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-06-27

Diarienummer N161-1243/23

Handläggare

Eva Hjalmered, Gisela Askne

Telefon: 031-365 00 00 (växel)

E-post: eva.hjalmered@funktionsstod.goteborg.se

Redovisning av uppdrag att utreda möjligheterna att införa en funkisdag i nämndens regi

Förslag till beslut

1. Nämnden för funktionsstöd förklarar uppdraget den 26 april 2023 § 103 pp 1 och 3 att utreda och redovisa möjligheterna att införa en funkisdag i nämndens regi fullgjort.
2. Nämnden för funktionsstöd förklarar att uppdraget den 26 april 2023 § 103 p 2 att samråda med civilsamhällets organisationer, övriga förvaltningar och vårt lokala funktionsråd för att ta fram ett förslag till genomförande fullgjort.

Sammanfattning

Förvaltningen har utrett möjligheterna att införa en ”funkisdag” i nämndens regi.

Förvaltningen bedömer att en funktionshinderdag har potential att bidra till att uppmärksamma och synliggöra livsvillkoren för personer med funktionsnedsättning i Göteborg.

Utifrån uppdraget lämnar förvaltningen förslag på hur ett genomförande skulle kunna utformas. Planeringen beräknas till minst sex månader, vilket innebär att det finns möjlighet att genomföra en funktionshinderdag 2024. En funktionshinderdag bör ha två syften, dels att synliggöra livsvillkoren för personer med funktionsnedsättning, dels att personer med funktionsnedsättning ska erbjudas aktiviteter. Målgruppen bör vara personer med funktionsnedsättning, anhöriga, politiker och allmänheten.

Förvaltningen gör bedömningen att det är möjligt att införa en funktionshinderdag i nämndens regi. Ett beslut om att införa en funktionshinderdag bör dock tas utifrån ett helhetsperspektiv gällande potential, de personella resurser det kräver samt nämndens ekonomi.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Att genomföra ett publikt event såsom en funktionshinderdag innebär kostnader. Det krävs personella resurser för planering och genomförande. Förvaltningen bedömer efter dialog med andra aktörer och förvaltningar i staden att det krävs minst sex månaders planering för genomförande och personella resurser exempelvis vad gäller logistik, kommunikation och tillgänglighet. Under denna sexmånadersperiod av planering behövs en projektledare och arbetsgrupp motsvarande en samlad tjänst på 20 procent.

För att genomföra ett publikt evenemang såsom en funktionshinderdag är förvaltningens bedömning att projektet behöver en budget på cirka 150 tkr utöver den arbetstid som behöver avsättas inom förvaltningen.

Ett beslut om att införa en funktionshinderdag bör tas utifrån ett helhetsperspektiv gällande potential, de personella resurser det kräver samt nämndens ekonomi.

Bedömning ur ekologisk dimension

Att genomföra ett publikt evenemang såsom en funktionshinderdag medför påverkan på miljön, men planering kan bidra till att minimera påverkan till vissa delar. Förvaltningen ska använda de verktyg och styrmedel som staden förfogar över för att skapa förutsättningar för en hållbar livsstil och för att kunna genomföra ett miljö- och klimatsmart evenemang.¹ Det kan exempelvis ske genom att anordna evenemanget på en plats som är lättillgänglig med kollektivtrafik, vilka produkter och material som används samt återvinningsmöjligheter.

För att minska påverkan ska planering och genomförande ske med hänsyn till den regionala avfallsplanen Göteborgsregionen minskar avfallet – Avfallsplan för tretton kommuner till 2030 samt Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram för att bidra till målbilden att Göteborg ska ställa om till en ekologiskt hållbar stad till 2030.

För att miljömål och delmål ska kunna nås behöver planeringen för en funktionshinderdag inkludera de delar förvaltningen har direkt rådighet, indirekt rådighet samt rådighet över genom påverkan. Med rådighet menas i detta sammanhang på vilket sätt förvaltningen kan påverka en fråga. Direkt rådighet avser minskad miljöpåverkan från den egna verksamheten, såsom resor och inköp till en funktionshinderdag. Indirekt rådighet handlar om att skapa förutsättningar för göteborgare och andra aktörer att minska sin miljöpåverkan utifrån var ett evenemang placeras. Rådighet genom påverkan handlar om att påverka göteborgare och andra aktörer. Det kan exempelvis handla om utformandet av ett evenemang och vilka produkter och material som används.

Bedömning ur social dimension

Nämnden ska skapa förutsättningar för demokratisk delaktighet och inflytande i nämndens verksamhet för kommunens invånare och andra grupper som verksamheten riktar sig till. Detta är formulerat i nämndens reglemente (§ 6).

Ett genomförande av en funktionshinderdag kan kopplas både till nämndens reglemente och till flera rättighetsområden i Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2021-2026, inte minst rätten till demokratisk delaktighet. En funktionshinderdag är en möjlighet att involvera och inspirera brukare, civilsamhället och allmänheten. Genom en funktionshinderdag i Göteborg kan nämnden sätta frågor om funktionsstöd på agendan, visa verksamheter, erbjuda en arena för föreningar och organisationer samt ge möjlighet till samtal och dialog.

Tillgänglighet är en förutsättning för delaktighet. En funktionshinderdag behöver därför planeras och genomföras med höga krav och målsättningar om att tillgänglighet och inkludering ska genomsyra alltifrån kommunikation till fysisk plats.

¹ Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021-2030 (goteborg.se), sida 35

Samverkan

Förvaltningens samverkansgrupp

Information lämnas på förvaltningsövergripande samverkansgrupps (FSG) möte den 23 augusti 2023.

Rådet för funktionsstödsfrågor

Inom utredningsuppdraget har samråd genomförts med rådet för funktionsstödsfrågor vid rådets möte den 23 maj 2023.

Bilaga

1. Utredning – möjlighet att införa en funktionshinderdag

Ärendet

På uppdrag av nämnden har förvaltningen utrett möjligheterna att införa en ”funkisdag”. Att införa en funktionshinderdag har potential att bidra till att uppmärksamma och synliggöra livsvillkoren för personer med funktionsnedsättning. I ärendet presenteras förslag på hur en funktionshinderdag skulle kunna utformas.

Beskrivning av ärendet

På nämndssammanträde den 26 april 2023 § 103 lyftes yrkande från S, V och MP om införande av en ”funkisdag”. Av yrkandet framkommer att de tidigare stadsdelarna på Hisingen höll en funktionshinderdag för att lyfta viktiga frågor som rörde funktionsstödsområdets målgrupp och att en sådan dag bör införas igen.

Nämnden beslutade följande:

1. Nämnden för funktionsstöd ger förvaltningen i uppdrag att utreda möjligheterna att införa en funkisdag i nämndens regi.
2. Nämnden för funktionsstöd ger förvaltningen i uppdrag att samråda med civilsamhällets organisationer, övriga förvaltningar och vårt lokala funktionsråd för att ta fram ett förslag till genomförande.
3. Nämnden för funktionsstöd ger förvaltningen i uppdrag att återsammantera uppdraget snarast.

Utredning och samråd

Nämndens beslut innebär att förvaltningen fick i uppdrag att utreda möjligheterna att införa en funkisdag i nämndens regi, se tjänsteutlåtandets bilaga 1.

Dialog har förts internt inom förvaltningen samt med andra förvaltningar och bolag, så som äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen, idrott och föreningsförvaltningen, demokrati och medborgarservice, kulturförvaltningen och Göteborg & Co.

Förvaltningen har under utredningen tagit del av erfarenheter från exempelvis anordnandet av ”Hisingens funktionshinderdag”, seniordagen ”Tillsammans är man mindre ensam”, Teckenspråk i fokus” samt förvaltningens deltagande i West Pride och Frihamnsdagarna.

Inom utredningsuppdraget har samråd genomförts med rådet för funktionsstödsfrågor. Vid rådets möte den 23 maj 2023 hölls information och dialog med civilsamhällets representanter om möjligheter, erfarenheter och önskemål. Information från dialogen på rådets möte lyftes vid nämndens sammanträde den 23 juni 2023.

Under mötet med rådet för funktionsstödsfrågor fördes en dialog om begreppet ”funkisdag”. Då det framkom vissa tveksamheter gällande benämningen förordar förvaltningens att begreppet funktionshinderdag används.

Förvaltningens bedömning

Möjligheterna att införa en funktionshinderdag i nämndens regi

Ett införande av en funktionshinderdag har potential att bidra till att uppmärksamma och synliggöra livsvillkoren för personer med funktionsnedsättning i Göteborg.

Enligt beslutet ska en funkisdag ske i nämndens regi. Förvaltningens bedömning är att en dag i nämndens regi utgår från nämndens samlade ansvar för personer med

funktionsnedsättning vilket innebär att nämndens brukare bör bjudas in oavsett om de får sin insats av förvaltningens verksamhet i egen regi eller från en privat utförare.

Utredningen visar på att arbetet med att planera en funktionshinderdag beräknas till minst sex månader, vilket innebär att det finns möjlighet att genomföra en funktionshinderdag 2024. Arbetet bör utformas som ett projekt. En projektledare bör utses för uppdraget att ansvara för evenemanget samt en arbetsgrupp, vilket motsvarande en tjänst på 20 procent under minst sex månader. Projektet bör ha en intern projektgrupp i förvaltningen samt arbetsgrupp kopplad till rådet för funktionsstödsfrågor för samverkan med civilsamhället.

Ett publikt event i större omfattning genererar kostnader för hyra, tillstånd, kommunikation, material, eventuellt känd artist eller likande. För att genomföra ett publikt evenemang såsom en funktionshinderdag är förvaltningens bedömning att projektet behöver en budget på ca 150 tkr utöver den arbetstid som behöver avsättas inom förvaltningen.

Förvaltningen har tolkat uppdraget att införa en funktionshinderdag som möjlighet till en återkommande aktivitet, det vill säga inte enbart att genomföra ett evenemang vid ett ensstaka tillfälle.

Förvaltningen gör bedömningen att det är möjligt att införa en funktionshinderdag i nämndens regi. Ett beslut om att införa en funktionshinderdag bör dock tas utifrån ett helhetsperspektiv gällande potential, de personella resurser det kräver samt nämndens ekonomi.

Förslag till genomförande

Nedan presenteras förslag på hur en funktionshinderdag skulle kunna utformas utifrån en sammanvägd bedömning utifrån utredningens resultat. Förvaltningens bedömningar beskrivs närmre i tjänsteutlåtandets bilaga 1.

Civilsamhällets organisationer inom funktionshinderområdet bör involveras i såväl planering som genomförande och förvaltningens bedömning är att en arbetsgrupp kopplad till rådet för funktionsstödsfrågor bör bildas. Hur samverkan med andra relevanta aktörer ska ske bör utformas under planeringen och är beroende av innehåll på en funktionshinderdag.

Syfte, målgrupp och innehåll

Förvaltningen bedömer att en funktionshinderdag bör ha två syften;

- att uppmärksamma och synliggöra livsvillkoren för personer med funktionsnedsättning.
- att personer med funktionsnedsättning ska erbjudas en dag med aktiviteter.

Utifrån syftet är förvaltningens bedömning att målgruppen för en funktionshinderdag bör vara bred och vara ett evenemang för personer med funktionsnedsättning, anhöriga, politiker och för allmänheten.

En funktionshinderdag bör ha ett tema. Innehåll och aktiviteter som planeras bör tydligt kopplas till syfte, målgrupp och tema.

Civilsamhällets organisationer inom funktionshinderområdet bör erbjudas möjlighet att delta för att sprida information om organisationerna samt livsvillkoren för personer med funktionsnedsättning.

Olika verksamheter skulle kunna involveras genom exempelvis kulturella inslag.

För information om Göteborgs Stad och nämnden för funktionsstöds insatser bör exempelvis lots för barn och unga samt myndighetsutövningen finnas representerade.

För att attrahera besökare till en funktionshinderdag bör exempelvis en känd artist eller liknande engageras. För att ytterligare nå syftet att uppmärksamma och synliggöra livsvillkoren för personer med funktionsnedsättning är kommunikation och inbjudan till media viktiga delar.

Tidpunkt, tillgänglighet och lokalisering

Förvaltningen bedömer att det vore klokt att arrangera en funktionshinderdag som inte är kopplad till ett annat evenemang såsom exempelvis Göteborgs kulturkalas.

Förvaltningen har övervägt möjligheten att arrangera en funktionshinderdag i samband med exempelvis den nationella funktionshinderdagen, den 3 december. Förvaltningen gör dock bedömningen att sommarhalvåret vore bäst tid på året, då det går att ha ett evenemang utomhus. Förvaltningen anser att en funktionshinderdag bör genomföras en vardag i början av september.

Förvaltningens bedömning är att en funktionshinderdag bör utgå från en enskild geografisk plats som kan erbjuda tillgänglighet utifrån flera perspektiv och grupper, de som har svårt att höra, de som har svårt att se, de som har svårt att röra sig, de som inte tål vissa ämnen och de som har svårt att tolka, bearbeta och förmedla information.

Camilla Blomqvist

Linda Wenthe

Förvaltningsdirektör

Avdelningschef Kvalitet och Utveckling